

VTI Waregem: een school met een passie voor technologie

Lieselot Denorme en Jens Vannieuwenhuyse • sociaaleconomisch beleid, WES

Dinsdag 16 juni 2009, 13u20. Iets te vroeg arriveren we op onze afspraak in het VTI van Waregem. Gelukkig maar, want dat laat ons de tijd om eens rond te kijken in de inkomhal van de school. Overall staan projecten - soms zelfs ware kunstwerkjes - van leerlingen tentoongesteld. Meer dan één keer moeten we concluderen dat wat daar staat ook wel in onze woonkamer zou passen. Geen oubollige of kramikkelige voorwerpen, wel stuk voor stuk staaltjes van vakmanschap en creativiteit. En een autootje ...

Precies dat autootje is één van de redenen waarom we het VTI van Waregem uitgepikt hebben als bedrijf in de kijker. De school doet er alles aan om het technisch onderwijs zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor haar (potentiële) leerlingen. Hoe? Dat vernamen we van directeur Philip Demuyneck.

Het VTI in Waregem is een klassieke nijverheidsschool die haar onderwijsaanbod baseert op vijf pijlers: textiel, mechanica - elektromechanica, elektriciteit - elektronica, hout en bouw, en industriële wetenschappen (IW). Onder andere deze laatste afdeling maakt van het VTI Waregem een nijverheidsschool en geen nijverheidstechnische school. Ook leerlingen met de ambitie om verder te studeren kunnen met andere woorden terecht in het VTI Waregem. De zogenaamde doorstroomrichtingen zoals IW, elektriciteit, elektronica, elektromechanica, bouwen houtkunde en industriële ICT vormen de ideale springplank naar hogere (technische) studies.

Opbatsen tegen vooroordelen

Net als de andere nijverheids(technische) scholen, heeft ook het VTI Waregem het nog steeds moeilijk om gemotiveerde leerlingen aan te trekken met een passie voor technologie. Het technisch onderwijs wordt nog vaak gezien als tweede keus, een noodoplossing voor als het algemeen secundair onderwijs niet echt lijkt te lukken.

Philip Demuyneck: "De studiekeuze zou moeten gebeuren op basis van de capaciteit, de competentie en de interesse van de kinderen. Jammer genoeg horen we nog veel te vaak dat dit niet de doorslaggevendende factoren zijn. Veel ouders hebben inderdaad nog steeds de reflex om hun kinderen eerst naar het ASO te sturen om ze daarna, mocht het eventueel niet lukken, te laten "zakken" naar het TSO of het BSO. Het gevolg is dat veel leerlingen uit het ASO na zes jaar de competentie of de drive niet hebben om verder te studeren en dan zonder einddiploma op de arbeidsmarkt terechtkomen. Het is ook niet vanzelfsprekend dat leerlingen die uit het ASO komen nog kunnen volgen in het TSO. Ze missen de technische achtergrond. Soms keren ze dan terug naar het ASO, wat vaak niet goed afloopt. Veel van die jongeren raken uiteindelijk op de dool."

Bij de vraag of het mogelijk is om deze maatschappelijke visie te veranderen, heeft directeur Demuyneck sterke twijfels:

Foto: VTI Waregem

Het VTI Waregem in een notendop:

- › Opgericht in 1938
- › Aantal leerlingen: 1.360
- › Aantal personeelsleden: 240
- › Naast het PTI Kortrijk de enige school in Vlaanderen die textielonderwijs aanbiedt
- › Eerste nijverheidsschool die buitenlandse stages organiseerde

"Een mentaliteit van een maatschappij veranderen, is heel moeilijk. Al jaren worden er zonder een echt waarneembaar resul-

”

Je hoort vaak dat het TSO en het BSO gehetwaardeerd moeten worden. Dat is larie en apekool!

taat acties ondernomen om het TSO en het BSO te "herwaardenen". Een term waar ik trouwens absoluut geen voorstander van ben. Het TSO en het BSO moeten niet gehetwaardeerd worden! Wij zijn goed bezig, wij leveren kwaliteit. Herwaardenen doe je met iets dat zijn waarde heeft verloren. Nijverheidsonderwijs heeft nooit zijn waarde verloren.

De recente visienota van voormalig minister van onderwijs Frank Vandenbroucke pleit ervoor om de traditionele indeling

in het algemeen, het technisch en het beroepssecundair onderwijs te laten vallen en om de stromen in het secundair onderwijs op basis van hun inhoud te benoemen.

Hier zie ik wél heil in.

Dit zou ertoe kunnen leiden dat leerlingen hun keuze baseren op basis van hun interessegebied. Helaas twijfel ik aan de haalbaarheid van dit systeem, althans op korte termijn. Je blijft onder meer zitten met de gebouwen waar een verhaal aan zit. Dit gebouw, dat volledig is uitgerust als nijverheidsschool, zal in de hoofden van de mensen steeds een "vakschool" blijven."

En ... actie!

Het mag voor een nijverheidsschool dan niet zo gemakkelijk zijn om leerlingen te recruterende, de directie van het VTI Waregem blijft niet bij de pakken neerzitten. Om leerlingen warm te maken voor het technisch onderwijs, organiseert het VTI Waregem in samenwerking met de omliggende basisscholen elk jaar het project "activities@VTI". Leerlingen uit het zesde leerjaar gaan een voormiddag op bezoek in het VTI en maken kennis met de verschillende technische afdelingen.

Philip Demuyneck: "Tijdens deze dagen is het de bedoeling dat de leerlingen proeven van het nijverheidsonderwijs. De nadruk ligt dan ook op het doen. Via een doorschuifstelsel doorlopen de leerlingen de afdelingen mechanica, elektriciteit, textiel en houtbewerking, waar ze telkens zelf een ander onderdeel vervaardigen van een bepaald voorwerp. Dit jaar was dat een miniatuur oldtimer cabrio. De uitdaging voor de volgende les technologische opvoeding in de basisschool is duidelijk: hoe maak je van deze onderdelen een heuse auto?"

De afdeling industriële wetenschappen is niet zo praktisch en zit daardoor niet vervat in dit traject. Om deze afdeling te promoten, ontwikkelden we een interactief spel: **Kraak De Code**. Het is de bedoeling dat de leerlingen aan de hand van een aantal hints een figuur uitzetten op een kaart van Waregem. Als ze erin slagen om de juiste naam van deze figuur door te mailen, sturen we ze een aantal wiskundige vraagstukken door die ze moeten oplossen. De winnaars van het spel worden dan op de opendeurdagen uitgeloot."

Dat er ook in het technisch onderwijs heel wat bollebozen zitten, bewijzen de goede resultaten op de **Vlaamse Wiskunde Olympiade**. "Elk jaar nemen een aantal van onze leerlingen deel aan deze wiskundewedstrijd. Onze school doet het daar altijd zeer goed. Vorig jaar is één van onze leerlingen er zelfs in geslaagd om door te stoten naar de finale! Dit is niet alleen een opsteker voor de leerling in kwestie, maar ook voor de richting industriële wetenschappen én voor de school. Het bevestigt het signaal dat we al jaren proberen

te geven: dat de richting industriële wetenschappen een sterke richting is die wiskunde aanbiedt op een hoog niveau, ook in vergelijking met veel ASO-richtingen", aldus directeur Demuyneck.

"Het VTI Waregem is ook de eerste nijverheidsschool in Vlaanderen die het aandurfde om haar leerlingen op **buitenlandse stage** te sturen. De ervaringen zijn enorm positief en het is dus ook de bedoeling dat we hiermee verdergaan en dat we het project eventueel gaan uitbreiden."

En de voordelen zijn van velerlei aard. "Voor de leerlingen zelf biedt dit buitenlands avontuur een enorme meerwaarde. We zijn nu bijvoorbeeld voor het tweede jaar op rij met een aantal leerlingen van het zesde jaar autotechnieken naar de hoofdzetel van Volvo in Göteborg geweest. Dat is niet niets! Maar de contacten met die buitenlandse bedrijven leggen ook onze school geen windeieren. Ze zorgen

voor een enorme imagoboost, niet alleen binnen West-Vlaanderen en Vlaanderen, maar ook binnen Europa.

Uit deze contacten zijn nog veel andere mooie **Europese kwaliteitsprojecten** gegroeid. Zo hebben we samen met Hogeschool Sint-Lieven uit Gent, Volvo, Amelior Kortrijk en nog een aantal Europese bedrijven en opleidingscentra een Europees kwaliteitshandboek geschreven.

Op dit moment zijn we binnen het project **Internship to Industry** de laatste hand aan het leggen aan een **handboek voor buitenlandse stages**. Op welke manier moeten bedrijven omgaan met leerlingen die uit het buitenland komen en omgekeerd. Ook dat is een Europees project."

Waregem Industrie Onderwijs

Vanuit het inzicht dat het voor een nijverheidsschool belangrijk is om goede contacten te hebben met de industrie, richtte VTI

Waregem een kleine twintig jaar geleden het spin-off bedrijf **WIO** op.

Philip Demuynck: "WIO staat voor 'Waregem Industrie Onderwijs' en mikt net zoals ons CVO Sint-Paulus op de markt van het volwassenenonderwijs. In tegenstelling tot het CVO dat zelf een aanbod heeft van cursussen, manifesteert WIO zich op de markt van vraaggestuurde opleidingen.

Door het op maat aanbieden van volwassenenonderwijs krijgt de wisselwerking tussen de industrie en het onderwijs effectief vorm. Bedrijven die hun personeel bijscholing willen geven, kunnen hiervoor een beroep doen op WIO. Zowel de infrastructuur als het menselijke kapitaal van de school staan voor hen ter beschikking. De school kan dan weer rekenen op de goodwill van de bedrijven om stageplaatsen aan te bieden voor hun leerlingen of om grondstoffen te leveren."

Up-to-date blijven in een snel evoluerende wereld

De technologie staat niet stil. Machines worden steeds geavanceerder, technieken worden bijgeschaafd. Nijverheidsscholen moeten er niet alleen voor zorgen dat hun machinepark mee evolueert met de technologie, ook hun leerkrachten moeten voortdurend bijgeschoold worden. Alleen zo kunnen ze hun leerlingen de opleiding geven die ze nodig hebben om met succes in het bedrijfsleven aan de slag te gaan.

Philip Demuynck: "Elke praktijkleraar heeft sowieso een aantal jaren ervaring in het bedrijfsleven. Dat is in onze school zo, en dat zal in andere scholen ook zo zijn. Maar uiteraard evolueert de technologie zeer snel en verliezen onze leerkrachten ook een beetje de feeling met het bedrijfsleven. Het aantal uren nascholing dat onze leerkrachten gedurende een schooljaar volgen, is dan ook fenomenaal.

We krijgen nu ook wat modaliteiten om praktijkleerkrachten effectief op stage te sturen in bedrijven. Het doel hiervan is dat ze de voeling met het bedrijfsleven niet zouden verliezen en dat wat ze aan hun leerlingen meegeven nog altijd correct en up-to-date is. Vanuit de overheid krijgen we hiervoor zogenaamde vervangingseenheden. Het spreekt echter voor zich dat het niet evident is om iemand zomaar te vervangen, zeker in deze tijden waar praktijkleerkrachten schaars zijn. Vandaar dat het systeem van leraren naar stagebedrijven sturen nog niet zo goed ingeburgerd is. Als het gebeurt, dan is dat vaak tijdens de vakantieperiodes. Natuurlijk moeten leerkrachten dan bereid zijn om een deel van hun vakantieperiode op te offeren." ■